

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԻԻՉԻՆՅԻՒՆ — ՍԵՆԵ

(1870)

ՆՈՒՄԵՐՈ 346

ԿՐԱՅ ԲԵՃԵՊ 2

Մեծագույն իրեն թուգումէ . . .
Սենեկէն 130 յըշ . . .
ՍԼԹԸ ՍԼԸԹԸ 80 . . .

ԲԵՐՇԷՄՊԷ
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 17

Իւշ պլուր 45
Տանեկի 20 պէտքիւք 40 փառայ

ՍԼԵՆԻՆԿԱ
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 29

ԱՍԻՑԱՆԷ ՍԵՆՏԵՄԲԵՐ 17

Մ Ի Լ Ի Յ Է

Տիւնքի լա թիւրքի զագէթասըն տա յազար էրթէսի կիւնիւ Շարգ էր մէնի գաթօրիք ճէմաթը վէքիլէրի նին տէվէթլու Աի բաշա հազրէթ լէրինին սահիլսանէլէրինէ կիտիպ ի ֆատէի հալ իթտիքլէրինի չու վէճհէ թարիֆ իյէմիշ տիր :

« Միւսայիլէ յհիւմ վէքիլէրի գաթէն իպթիֆասը ալլանը նազարը իւէ պա Կըլան Հասուն էֆէնտինին բաթրիք լիքտէն սագըթ ըլմասընն ըհսմէն ի լանը զըմսընտա Շարգ էրմէնի գաթօ լիլի ճէմաթը նամըլա գաթը հազրէթի Ապտարէթընահիլէրինին թէ վէճհիւ հաթընա մազհար օլմուշ վէ մէճիսի խասար վիւքէլատան ըհտտօ լուսմուշ օլան « Բէֆէրսուրուս » կոն Դալկընա Կալիթ Պապը Ալինին վէրտի յի գաթարըն մէվգըի իճրայա վազ օ լունմասընը տալիս իսթիտա իյէմիշ լէր տիր :

Շոնու տալիս ունոնթմայարթ սէգըմէյէք քի միւսայիլէ յհիւմ վէքիլէրի յիւսիյէ ֆատար ճառուէն է ֆէնտինին թարաֆիլի օլան ֆրգ անըն մազհար օլտուրդ միլէթ էմլաքլա ընըն տալիս իսթիլտամարը իշճա իյ լէմիշ տիր :

Տէվէթլու Սաթրազամ էֆէնտի միլ հազրէթլէրի մէճպուշ օլտուր լարը լէվէճհիւ հաթը Ալիլէրի իրէ իպթիտալարընն զաթէն քիշ նազարը տիգգաթա ալլանը օլտուրդունտա վէ պու պապթէ գաթտիլիլ Պարնապոյա թահրիլաթը ըհսիլէ փրատը պըլլիլուպ Երգընտա ճէվաղը պիլլիլաթիլին վէ օն պէշ կիւնա զըմիլլիլաթ միլ մէճիլլի մէտուր լէլէյ իսթիտա սաթըլլաթ :

հիւանիւ լէվիլիլ վէրիլէճէլինի միւս մայիլէյ վէքիլլէրէ պէյան պուլուր մուշ օլտուրդունտան միւսայիլէյ վէ վաթ, զաթը հազրէթի վէքնալէթ ըհնահիլէ իպրազը լէլէքըքիւր պիլլիլ մէմուլէնն ալլաթ իյլէմիշ տիր, վէ ճէ վապը Ալիի տալիս, Բաշայի միւշարի լէլէլին սահիլսանէսի պահճէրինտէ պիլլա սապր ու լէհամմիւլ պէքլէյէն ճէմաթա լէվիլլիլ միւշ տիր :

ՏԵՎԱՏԱԹԱԹԸ ԷՃՆԷՊԻՑԷ

ՄԹԵՐԱԶՊՈՒՐՈՒ ՄՈՒՀԱՅԷՐԷՍԻ

Սթրազպուրկա Երգըն պիլլ մա հալլաթն ալաֆրանկա սեպու . 19 թա լիլլէ Կաթէթ Կը Ֆրանգ ֆորթ նամ զագէթայա Երգըլըն տիր :

« Տալիմա Սթրազպուրկտան թա Կըլ լազըմ ֆիրարիլէր կէլիյօր պուն տան աղնալըլը քիշ շէհրի մէզպուր Գճմանտանը ճէլէրալ փալքիք հէնուլ լէվիլլաթ օլմաթ իսթէմէյօր : Պունտան իքի կիւն աղտէմ, էքսէրիսի չգճուք վէ Եաշը իսթիլլաթ օլտուրդա հալ սէ 3000 քիշի ֆիրար իտիլաթ : Բէն չալըն կէլ իպ Գ ճիլարալ հալլէրտէ իս քեան իտէյօրլար ճիմտիլէ գաթար շէհրաթն ֆիրար իտէլէր, միւնասիլ կէտալիլ քէրթ մահէլլէրտէ, Եէրլէլէ պիլիյօրլար իտի : Լաքին Եէնի պիլլ էմլ իւղէրինէ պունըր շ հուտուտամն կէրի շէքիլլաթ : հիւքիլլէթ լաթա ֆընտան կէ օլմէրիլլէ Եէլլէրտէ օթու շ լաճաթար տիր : Կըլաթ չալաթ իսթիլլաթ :

Տիւն սաթալիլ լալլէթ շիտտէթիլ պիլլ աթէշ սէսիլ փիլիլիլիլ տիր : կէտիլլիլ քիլ չալաթանը շէլլիլիլաթ օլմա սաթըլլէր Բոլաթալլաթալիլ լէրինէ հիւն լէվիլլ կէպիլ Կիլլէրալլէր :

րուսիանըն թօրճու ապըրլէրի Բէն չալըն կէլմիշ տիր : պունլար մէզ քիւր չալըն Երգընտա էօլլէ Եէր լէրտէ պաթարիլալար Գալաճաթար քի, պուրատան իշ գալէտնն իւղէրինէ Գօլալլաթ զալլէթ շիտտէթլէ լթօր ալմապիլլէք տիր :

Պու պաթարիլալարն ինչասընա չօգ զալլէթլէ չալըլլաթ իսթ տէ, նիհայէթ տիւշմէն ապըրիլիլ կէօր միւշ օլտուրդունտան, իւղէրլէրինէ շէ տիտէն աթէշ իյլէմիշ տիր : Պիլլիլ Եէր (Բոլաթալլաթ) Երգընտա օլան պիլլ մէզարըլըն իյինտէ պուլունտան թիւրպէլլիլ արգասընա կիլլէնմէյէ չալըլլաթ տիր : Տիւշմէն պիլլ տէֆա գալէտան տըլարը չըգըլ հիւնմ իյ լէմիշ իսթ տէ, կէրի սիւրիլլալ, վէ ապըրլէրիլլ (Բոլաթալլաթ) լթմ լթտուլլարը մէվգըլլաթա Եէնի տէն Եէրլէլլէր տիր :

Շէհրին վասի մէզարըլըն հէր լա րաֆը գանլա միւլէմա օլմուշ տուր : իլ նամ չալըն սուլարըն շէվիլմէք ի չիւն օլունտի իգտամաթ սայէսինտէ, մէզքիւր չալըն սալու Սթրազպուրկ տա օլ գաթար էնմիշ տիր քի, շէհրին էհալիլ զալլէթ միւնասիլ պիլլ վազըլթաթ Ելլէրինէ տիւշմէն պիլլ չօգ պալլաթը լթմ լապիլլիլ տիր : սու Եքիլլիլլաթն չօգ սու իշէն պարիլլիլլէրին Եօլալիլլաթ մէճ պուրիլլէթ հասըլ օլմուշ վէ ապըրլէրէ կիւնտէ Եարըլ լիլլաթ սու լալ Եինալլաթը վար տըր :

Շէհրին լթալթրոմո Եանտըլտա չօլու գաթը օլարաթ, 200 քիշի գա տմը Եանտըլ տըր : Միլլէվէլլիլլէր մէզքիլլ լթմ լթմոնն չուգուլլարըն տա մու հաթալա օլաճաթ Եէր արա մալլա իլլիլլիլլէր իտի : Գէլալիլ սէյ Կէնոյիլլէ Կէօր : լթմ լալլաթ ապըրլէրին ճէճիլիլ պուլունտալ տուր : Եանտըն :

տաքի, իչ գալեանն պիտի գալ պինա-
լարը եանմիշ տըր:

Լաօնու թէսիմի

Էմիլիէթէ շայան վէ կէօզիւ իլէ
կէօրէն պիտի առամըն Նուվէլիսթ տը
վէրվէն զալէթասընա պիտիտիտի
թափսիւթը սահիհէ տիր:

« Լաօնու տուվարըն ալթընտա
թէրաքիւմ իտէն ճէնէրալ վէնուանն
փըրգայի առքերիյէսի, սալը կիւնիւ
սաաթ ալթըրոա շէհրի մէզպուրու
թէրք իլէտի:

Եւվի մէզքիւրտէ, ախշամըն
սաաթ ալթըրոա, իւհլան թապիր
օլունան Բրոսիանըն օթուզ գատար
սիւարիլէրի, շէհրի մէզպուրուն գա-
բուլարը էօնիւնէ կիտէր կիթմէզ
տէր հալ գաբուլար գաբանտը: իչ
գալեանն իչիտէ պուլունան Սէյյա-
րէ առքերիլէրի, մէրգու միւարիլէր
իւզէրինէ աթէշ իտիպ, պուլարտան
իւհլէ էսիր օլտու վէ տիկէրլէրի տախի
ֆիթար իլէտիլէր վէ շէհրին սէքէնէ-
լէրինտէն պիրի տախի պաճաղընտան
եարալանտը:

Ֆերտաթը չարշամպա կիւնիւ ախ-
շամըն սաաթ ալթըրոա, իւհ սիւարի
եէնիտէն մէյոտան չըգալըլար, լաքին
պու տէֆա էլի գըյաֆէթինտէ իտի-
լէր: Պուլարտան իքիսի, տաղըն է-
թէյիտէ աուրտուլար, վէ եալընըզ
պիրիսի, կէօզիլէրի պաղըլ օլարագ, շէ-
հրի էմանէթինէ վէ պատէհու իչ գա-
լէայա կէօթիւրիւլտիւ: Մէրգու միւ-
րուսիլը վէրիլին էլիլիք սըֆաթ վէ
բայէսի օլմաղընտան, շէհրին մէ-
մուրինի միլքիլէ վէ առքերիլէսի մու-
խապէրաթա կիրիլմէք իսթէմէտիլէր:

Բէրշէմպէ կիւնիւ կիւնտիւզիւն,
շէհրին հիսարլարընտան էր նամ ու-
ֆագ գարիլէնին եօլլարընտա պէշ
եախօտ ալթը եիւզ Բրուսիալըլարըն
օրտու գուրտուլարը կէօրիւլէպիլի
իտի:

Սաաթ պէշէ տօղրու, իչլէրինտէն
պիրի միւրալայ գայիմագամը օլտուղու
հալտէ, պուլարտան տէօրթ քիչի
կէտիլէր: միւրալայը միւմայիլէյհ կէօզ-
լէրի պաղըլ իչ գալէայա կէօթիւրիւլ-
տիւ քի, օրտա, շէհրին պաշ գօ-

մանտանը ճէնէրալ իւէրէմէն շէհրին
վալիսի իլէ պէրապէր պուլունմագտա
իտի:

Ճէնէրալը մէրգու միւսիմ օլմագ-
իսթէմէտի: Պուլուն իւզէրինէ էլի
օլան զապիթ, շէհրի էմանէթի տա-
յիրէսինէ կէօթիւրիւլտիւ, օրտա
շէհրի էմինի թարաֆընտան գապուլ
օլունտու:

Տիգգաթ իտէմէք եէրի շուրաթ
տըր քի, էկէրլի, Լաօնու իչ գալէա-
սը, հարպա միւսթայիտ գալէա թա-
նըմըշ իսէ տէ, աչըզ շէհրի իլան օ-
լունան շէհրիտէն հիչ պիր ֆարգը օլ-
մամըշ տըր:

Սէպէպտէն մուգավէմէթէ իմ-
քեան օլմագ իտի: Շէհրի էմինի ի-
լէ զապիթի մէրգու պէյինտէ պիր
միւսալէհա օլուպ, զապիթ, կէօզիլ-
լի պաղըլ օլմայարագ, շէհրի էմանէ-
թի տայիրէսինտէն տիշարը չըգալը:

Շէհրին ճէնէրալ գօմանտանը,
տիւլմէնէ մուգավէմէթ իլէմէք իս-
րարընտա իքէն, պիր տէ հարպիլէ
նաղըլը թարաֆընտան, բէրշէմպէ կէ-
ճէսի սապահա տօղրու պիր թէլէկ-
րաֆ կէտի, վէ իչիտէ, « իչ գալէ-
անն մուհաֆագա հալինտէ պուլուն-
մաղընտան, թէսիմ օլմագ էլզէմի-
յէթտէն իտուկի իշար գըլընմըշ ի-
տի »:

Պու թէլէկրաֆըն իւզէրինէ Գանպ-
տեմբեր 9 ճիւմա կիւնիւ, սապահ
էրքէն, ֆրանսըզլարըն սէյեարէլէ-
րինտէն իքի զապիթ, Լաօն շէհրի վէ
գալէասընըն թէսիմ օլմաթը գարա-
րընը պիլտիրմէք իչիւն Բրուսիա օր-
տուկեահընա կէօնտէրիլտիլէր:

Էյլէնտէ, հէման պին քիչիտէն
միւրէքքէպ պիր ֆըրգա Բրուսիա
բիյատէլէրի, էօնլէրինտէն վէ պրգա-
լարընտան սիւարիլէր կիթտիլէրի վէ
պէրապէրլէրինտէ էրքեանը հարպ
զապիթլէրի պուլունտուղու հալտէ,
մուզիգա իլէ շէհրէ տախիլ օլտու-
լար: Ապէրին պիր մըգաթը տէր հալ
իչ գալէայա կիտիպ, քի հալէա օրա-
տա սէյեարէն առքերի պուլունմագ-
տա իտի, պուլար սիւհալարընը պը-
րագըպ, էսիր օլտուլար:

Սէյեարէն առքերիլէրի եօլա չըգ-
մայա պաշլատըզլարընտա, տէհէթ-
լի պիր բաթլայըշ սէսի իչիտիլտի:

Պու բաթլայըշ պարութ բաթլայըշը
իտի: իչ գալէանն էթրաֆընտա
վէ եագըն սօգազլարտա օլան պիր
թագըմ մէմուրինի առքերիլէ վէ միւ-
քիլէն աղ չօգ աղըրճա եարալանտը:
Էլլէրին չաթըլարը երգըլտը, Լաօն
վէ հաթթա վօ շէհրինին բէք չօգ
էվէրինին ճամլարը գըլըլտը:

Սաաթ իւլէ տօղրու, հէման եիր-
մի պին սիւարիլէրինտէն իպարէթ օ-
լան տիւլմէն օրտուսունու պիրինճի
ֆրգաթը, սայիր սիւարիլէր, Տրաֆօն,
իւհլան թապիր օլունան մըզրագըլ
սիւարիլէր վէ սայիրէ Լաօն շէհրինին
տուվարընը ալթընա եէթիշտիլէր,
պիր մըգաթը շէհրիտէ պուլունմագ-
տա վէ մա պագըր տախի վարուլար-
տա վէ իչյանն եօլու իւզէրինտէ վէ
չըմէնտըֆէր եօլլարընտա վէ սայիր
եէրլէրտէ իտի:

Գօրէսթօնտան տը Սէն Բէթէրս-
պուրկ զազէթասընտա շէյլէ օգուն-
մուշ տուր:

Պուլունտան պէյլէ, Բուսիանըն գուվ-
վէյի առքերիլէսինին հիսապընը վէր-
մէք բէք գօլայ տըր: Մալիլէ նաղըլը,
Բունիանըն իտարէլէրինտէ տայիր օլան
սթաթիսթիլէրին պիր մէճմուսընը
սալնամէ գըլըլտը նէշը իթմիշ տիր:
Մէզքիւր մէճմուսըն իլք ճիլտի, իւչ
գըմա եանի, մալիլէ, իթիպար, սա-
նայի վէ զիրաթաթա թագսիմ օլունմուշ
տուր: Պիրինճի գըսմ, տէվլէթին վա-
րիտաթլարընը մուգայէսէլէրինի վէ
1863 տէն 1869 ա գատար օլան միւ-
վազէնէ տէֆթէրլէրինի հալի տիր:
Իքիլնճի գըսմը, սէնէի հալիլէնին, յու-
վար 1 է գատար օլան տուլունաթը
ումումիլէնին հիսապարընա վէ տէվ-
լէթ պանգասընըն վէ չիւպէլէրինին,
վէ ֆէրտի վահիտ իտարէսինտէ օլան
պանգալարըն, շէհրիլէր վէ քէյլէրին
լանէ սանտըզլարընը վէ սայիր պու-
կիպի թէսիսթըն ահալընա շամիլ
տիր: իւհլանճի գըսմ, իտալաթ վէ
իթրաճաթա սէյրի սէֆայիլէ: վէ սա-
նայի վէ թիճարէթ օլմաթանեալարը-
նա միւթէտայիր տիր:

1866 տա օլան պաղը սանայիլէ վէ
մատէնլէրին իթրաճընա տայիր պաղը
մալիւմաթլար պէյանը իլէ իքթիֆա

խոհարար, չէօյլէ քի, առկէթ թաղան, ֆընտոն աշուրպ իշխոտ 60,000 ամէլէ իշխոթորիլէն 1043 մատէն գույուլարընտան 26,560 քիւօկրամ աւըլ մատէն չըգըլ տըր: Սիւպերիատա 34,000 ամէլէ իշխոթորիլի հալտէ, 50 տէն զիյատէ ալթուն մատէն գույուլարը վար տըր: Կիւմիւշ մատէնի բէք աղ տըր, չիւնքի Ալթայի, Նէրսքին, Գովկաս վէ սայիր նահիլէլէրտէ չըգան մատէնլէրտէն անճագ 18,000 քիւօկէթը չըգապիւմիշ տիր: Ալթը թաւնէ բլաթին մատէն գույուլարտան, 1712 քիւօկրամ բլաթին չըգըլ տըր: Ուրալ տաղարընըն պաղը մահէլլէրին տէն վէ սայիր եւրէլէրտէն 4,320,000 քիւօկրամ էյի ճինս պաղը չըգըլ տըր: Շունու տախի իլալէ իտէրիզ քի, մաքինս իմալընս մախսուս օլան տէսթիւհալար վէ տէօքիւմլանէլէրտէ 30,000 քիշի իշխմէքտէ տիր:

Եաքաղը, քէնէվիր, բամուգ, իւրէքէրին իշխմիշ էթմալարըն վէ սախթիյան, չուհա, վէ չինի ֆապրիգալարտա կէրէք գարը վէ կէրէք էրէք օլարագ եւլգէրճէ պին ամէլէ իշխմէքտէ տիրէր:

Սանայիր զիրայիէնին թէգատտիւմին կէօսթէրմէք իշին, 1867 տէ 262 թանէ չէքէր ֆապրիգալարընտան, 70 միլիոն քիւօկրամ չէքէր վէ 4500 իպրիգ հանէլէրտէն 3,400,000 հէքթօլտըր (պիր հէքթօլտըր եւլգ լիտրա տըր) բաղը չըգաղընը պիւտիրմէք քեաֆի տիր:

Թիւթին մահսուլու չօգ տըր վէ 1867 տէ 382,000 գանթարտան զիյատէ թիւճճարարա վէրիւմիշ տիր:

Իւթիւնին էն էյիսի, Պէսարապիւ, իւքրէն, Վօլհինի վէ թօրիտտէ չըգար: պու մահսուլ պէշ սէնէտէ իւշ գաթ արթմըլ տըր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԵՆԵՎԻԹԵ

Մալիյէ նաղըրը տէվէթու բաշահաղըթլէրի թարաֆընտան, վիւպէթլէր վալիլէրինէ էվալիրի էքիտէ կէօն տէրիլմիշ տիր քի, պու արա էտա օլունմամըլ օլան կէրէք վէրկի վէ կէրէք րուսուսու սայիրէնին թահսիլ օլուն տէյի: Էվալիրի մէգքիւրէ ահ

քեամընճա, իտիրնէ վիւպէթլին պաղը սանճագլարընտա թահսիլէ պաշլանըլ իսէ տէ, տու սէնէնին մահսուլու զալէթ ֆէնս չըգաղը սէպէպլէ գալան տիւլունաթըն թահսիլի խուսուսուստա զիյատէսի իլէ կիւօկիւքէր կէօրիւմէքտէ տիր: Տիւլունաթընը թէլտիլէյէ միւգթէտիր օլմայան վէ եախօտ էտաթընս գապիլ տէյիլիմ իտաաաթընտա պուլունան ատամար թահթը թէվգըֆա ալընմագտա տըր: Լէվանթ Թայմգ:

— Մէքթէպի թըպպիլէտէ չակիրտանս վէրիլէն տէրպէր, Ֆրանսըգճա լիսան իւզրէ իթու օլունմագտա իքէն, 1871 մարտտան պէտէն Օսմանլը լիսանը իւզրէ թէտիրս գըլընճագըլ իշիտիլմիշ տիր:

— Իւսկիւտար միւթէսարըրֆը թօսուն բաշանըն մէմուրիլէթտէն իսթիֆա իլլէմիշ օլտուղու Ֆար տիւ Պօսթօր զալէթասընտա մէմուլէն եաղըլմըլ տըր:

— Թիճարէթ վէ զիրաթ նաղալէթլէրի իլէ մահքէլէրի, եաղընտա մալիյէ նաղալէթլինէ նաղլ օլունճագ տըր:

— Իզմիր, Այալըն, Մաղնիսա, վէ Մէնթէլէտէ ասքէր թալիմլէրի իճրա օլունտուղու վէ Ռիմինկիթօն սիւհալարը իլէ միւսէլլահ օլան ասաքիրի մէրգուլ մէնին քեաֆֆէսի տէ իհթիյաթ ասքէրի տիրէր:

— Թագսիմտէ վագը Պէլէտիյէ պահճէսինին իշպու իլուլի Բումինին երկիրմինճի բաղար կիւնիւ քիւշատ օլունճագ տըր:

— Բուսիս սէֆիրի իկնաթիէֆ ճէնապլէրի, տիւնքի կիւն Սէն Բէթէրսպուրկա միւթէվէճճիհէն աղիմէթ իլլէմիշ տիր:

Միւշարիյէյհին աղիմէթի, էսպապը բօլիթիգայա մէպնի օլտուղունու պաղը զաղէթալար եաղմըլ իսէլէր տէ, ապը օլմայըպ, անճագ մէսալիհի մախսուսէ իլէ իտուկի վէ պիր այ գատար տուրտուգտան սօղրա ալտէթ իլլէյէճէյի Լէվանթ Հէրալտ զաղէթասընտա մուհարրէր տիր:

— Պէյօղլունտա հարիգ մահէլլէրինտէ զապթիյէ գուլուգլարը օլ

մագ իւզրէ, պաղը գուլիպլէր եաղըմաթընս զապթիյէ միւշիլիլէթիճա նիպինտէն էմր օլունմուշ տուր:

Մէքթէպի թէտպիրի աղիլ սայէսինտէ, մէքթէպ մահէլլէրէ ճիւլար օլան մահէլլէր սէքէնէլէրինին իշթիլքեալարընս խիթամ վէրիլէճէք տիր:

— Գաթլ ճէզասընըն լաղվը, Ֆըրանսանըն հիւքիւմէթի մուվագգաթի թէսի թարաֆընտան գալարիկիր օլունտուր:

— Շասթօ թիւֆէնկինին միւճիտի օլան Մ. Շասթօ, չիմոի Պիրմինկամոտա օլուպ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան քէնտիսինէ սիւսըլը օլունան թիւֆէնքիլին պիր մըգաարընը թէքմիլ օլուր օլմագ իրսալ իտէճէյի, վէ զաթէն ֆարիսէ 6,000 առէտ Շնայտըր վէ 1,000 առէտ տախի Շասթօ կէօնտէրմիշ օլտուղու սէյլէնիյօր:

— Օթինիօնէ նամ իթալեան զաղէթասը տէր քի, բրէնս Նաթօլէօնուն սանտըլարը, Ֆրանսանըն ճիւմհուրիլէթի էմրի իլէ Սէն Միշէլտէ թէվգըֆ իտիլմիշ տիր:

— Լիլ չէհրինտէն եաղըլտըլընս նաղարէն պու արա չէհրի մէպուրտա էթրաֆ մահէլլէրտէն հէման 200,000 գատար նիղամ վէ կէօնիլլիւ ասքէրի վար տըր: Պունլարըն իշինտէ, Բրուսիալլարըն էլինտէն վէ պախուսուս Սէտան մուհարէպէսինտէն գաչանտը վար տըր քի, 12 պին ատամ հիսապ օլունապիլիր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԳՐԱՖԻԹԵ

Վիէննա 28 սեպտ. ախշամընս սաաթ 1 ինտէ:

Ֆէրիէր 28 սեպտ. Բրուսիա գըրալընըն, գրալիչասը Օկիւսթայա:

Սթրազպուրկ մահը հալին 27 ախշամըն սաաթ 9 ունտա թէսիլմ օլմուշ տուր:

ԿիթեօՄ

Պէրլին 28 սեպտ.

Լօնտրա թարիգի իլէ ֆարիս ճիւվարլարընտան կէլէն խապէրլէրէ նաղարէն, ֆարիստէ օլան Սէյեարէ ասքէրլէրի երկիրմիշէր վէ էլիշէր քիշի կիւրուհ կիւրուհ սիւլարընս կիտէյօրլար, վէ պունլարտան 200 քիշի

գատար, իմաստ իմեցողքների իշխն թիւֆէնկէ տիգիւմիչէր վէ Ֆրանսըզ ասքերլէրի մարիֆէթի իլէ գօվուլան քէօյլիւլէր, քէնտի մալարը իլէ կէրի տէօնմէյէ պաշլամըշլար տըր:

Տարմըշլատ 27 սեպտ.

Հիւտիւրկչօֆընտան եազըլտըղընա կէօրէ, Սթրազպուրկ պու ախլամաւ աթ պէշտէ թէսիւմ օլմուշ տուր:

Միւնտօլչէյմ 28 սեպ.

Բրուսիանըն րէսմի զազէթաւ տէր քի, Սթրազպուրկու մուգալվէ լէնամէսի, պու սապահ սաաթ 2 տէ միրալայ գայիմմազամը լէսինսքի եէ տի իլէ ագտ օլունմուշ տուր: 451 զա պիթմանը ասքերիյէ իլէ, իշլէրինտէ միլվէթ մուհաֆըզ ասքերլէրի տալի պուլունարազ, ճէման 17.000 նէֆէ ռաթը ասքերիյէ սիւհալարընը պըրագ մըշլար տըր: սաաթ սէքիզտէ, չէհ ըն գաբուլարը եէտի իտարէմիզէ կէ չէճէք տիր:

Թուր 28 սեպտ.

Պուրայա կէլէն րէսմի զազէթաւ, Մ. Պիզմարգ իլէ Ֆէրիէրտէ վուգու պուլան միւլազաթը հազգընտա Մ. Ժիւզ Ֆազըն թէրգիմ էլլէտիյի ռա բօրթօսունու տէրճ ու պէյան իտէյօր: Մէզքիւր իւրթօրթօտա, Ֆալթ վէ Պիզմարգ մնպէյնիտէ վուգու պուլան միւլազաթ խիւլասա վէճհլէ պէյան գըլընտըգտան սօղրա, շու վէճհլէ խաթմի քէլամ օլունմուշ տուր: «Միւսալէհայա չալըշտըմ, Նաքիւն էօ նիւմէ ճիհանկիրիք վէ մուհարէպէյէ տէվամ իլլէմէք իրատէի գալիյէսի չըգ տը, պուլարը թաստիգ իտէրիմ, վէ անլէրի էւրթրայա պիւրիւրիմ: վէ իս քեաթ օլտում քի, բիւր զազապ օլ միւշ օլան Ֆրանսա, մէզէլլէթի մու ճիպ օլան շարթլարը րէտտ իլլէմէք էֆքեարընգա հիսսէմէնա տիր: Մէ մուրլիլթիմպիհուտէյէ չըգ մասը, Բըրուսիանըն շիմտիլէ գատար օլան էֆ քեարը մէյտանա չըգաք: Բրուսիա, Նաքօլէօն սիւսիլէսի իւզէրինէ հիւճմ իլէ միլվէթ իիայէթ իտէճէյինի պէյան իլլէմիշ իտի: պու կիւն Բրուսի անըն մաթլուպու մալիւմիմիգ օլնու: մէմիլէթ պիզի թաղպիհ վէ եախօտ չէտիտէն մուգալվէթ իթմէք իշին աթիլ լաւաճաղ տըր: ամալվէթ վէ սէր պէսլիլ թիւն յալէպէ իթմէսի պիզիմ

սէպաթըմըշտան պաղը տըր: յ

Մահը հալին 24 ախլամ թարիխի իլէ հարպիյէ նազըրընըն չըգարտըղը պիւր ռաբօրթօտա Ֆրանսայա խայրը օլարագ, պիւր գաշ մուհարէպէ օլմուշ տուր: Խիւլասա հալը հազըր էյի պիւր սուրէթտէ տիր:

Էվրէօ 27 սեպտ.

Մահը հալին 25 թարիխի իլէ փա ըրստէն կէլէն մախսուս խապէրլէրէ նազարէն, Բրուսիալը էսիլլէրին իւ զէրլէրինտէն մէքթուպլար պուլուն մուշ վէ պու մէքթուպլարա, տիւշ մէն ասքերլէրինին մէյուս օլտուգլա ըր վէ փարիսին մուգալվէթ իտէմէյէճէյի զանն ու գըլաս իթտիքլէրի թաստիգ օլունմուշ տուր:

Օրլէան 27 սեպտ.

Պու կիւն Ֆրանսըզ ճէնէրալարը, սայըճա չօգ օլան տիւշմէն ասքերլէրինտէն գօրգուպ, Օրլէանը պօշալթ մըշլար տըր:

Լօնտրա 27 սեպտ. ախլամըն սաաթ 5 ինճէ:

Ֆրանսըզ ասքերլէրինին գազան տըղլարը ուֆագ թէֆէք ֆիւթու հաթլար փարիստէն խապէր վէրիւ միշ տիր:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Քէլիւ ԱՎՃԻ ՀէՄ ՔԱՄՊԱՁ

ՀէՄ ՃԻՆԻՎԻԶ

ՄԷՓԻՍՏՈՓԷԼ

Պու ըրսալէճիք իմգաւնտան տալի մալիւմ օլտուգու հալտէ մամուլուն էմէք տարլարընտան պիւրինին թէլիլթի օլուպ, Պուշ վարգապետլէրին ալէյիլնճէ եազըլ միւշ տըր:

Մէզքիւր ըրսալէ քիթապըլարտա, զազէթա սաթընըլարը եանընապ վէ պա խուսուս իիթիսապըն գարշըրնտա օլան թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա Յէր ղու ղուշա սաթըլմագտա տըր:

Երկրաթի ԴԻՄԱԿԱԼ ՄԱՐԴԵ

ՀԱՅՈՑ ԱՆԵՏԻՔ ՊԱՏՈՒՐԸ

Նիւնէլէրտէ Մաթիւ գաղթիմարտա, միւնէլիլթի կազապէտ էֆէնտի իւթիւճէպէ

թարաֆընտան պիթթէրճիւմէ նէշը օլուն մուշ, վէ շիմտի 140 սահիֆէտէն իպարէթ պիւր ըրսալէ օլուպ, Մաթիսին մաթպաա սընտա վէ Գաֆաֆեանըն եանընտա ալ թըշար ղուրուշա սաթըլմագտա տըր:

ԳԱՂՂԻԱ ԵՒ ԲՐՈՒՍԻԱ

ՀԱՎԱՏԱՄԱՐՏԻ

1870 ԱՄԻՆ

Մէզքիւր ըրսալէ վէնէտիկին Ղա ղար Մանաթլըրընտա հաթթատապիթ տէֆա օլարագ, ճիւղ պէ ճիւղ նէշը օլունաճագ տըր:

Թ Ո Ւ Ղ Թ Կ Ա Թ Ո Ղ Ի Կ Ե Ա Յ

Հ Ա Յ Ո Յ

ՊԱՏՐԻԱՐԳԻԹԵԱՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Ի պատասխանի թղթոյ Պիոսի, Թ.

Սրբազան քահանայապետին

Հոռֆիւն

Մէզքիւր էրմէնճէ ըրսալէ լաթիլէճի տիւքքեանընտա 4 էր ղուրուշա սաթըլ միւշ:

ԹԱԼԻՄԻ ԼԻՍԱՆԸ ԹԻԻՐԻԻ

ԷՍԷԻԻ

ՊՈՎՈՍ Պ. ԹԱԼԸՊՃԻԱՆ

ՏԻՅ ՂՐԵ 7

Հուրուֆաթը ճէտիտէ իլէ թապ օլունմուշ օլտուգու հալտէ հուրուֆաթը Օսմանիյէնին ահքեամ ու իթթիսապի գա իտէլէրինի չամիլ վէ գալէմի ղէմանտա գուլանընան իլմի խապէր, մէքթուպ վէ արգուհալար իլէ լիսանը Թիւրքիտէ միւս թամէլ միւթապըլաթը Արապիյէի (Արա բերէն համաճախուլիւն) միւշթէմէլ օլուպ, ղիթը օլունան թահրիրաթընիւս խէլէթի իլէ մէջգ մէշսի օլնագ իշիւս խաթթը ըրւգա օլարագ ղիլիստէ թէքրար ու իլալէ օլունմուշ օլան իշպու քիթապ ճը Տիվան եօլու Գրաթթիսանէսինտէ վէ էրմէնի քիթապըլարտա սաթըլմագտա տըր:

ՍԱՀԻԲԻ ՄԷՐԻԼԻՆԻ ԳԱԶԷԹԱ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼԻՂԷՍՅԱՆ

ՍԱՀԻԳՂԵԱ ՔԵԳԵԹ ԵԱԶԱՐԿ ԵՈՒՆ

ՍԱՀԻԳՂԵԱ ՔԵԳԵԹ ԵԱԶԱՐԿ ԵՈՒՆ

ՍԱՀԻԳՂԵԱ ՔԵԳԵԹ ԵԱԶԱՐԿ ԵՈՒՆ

ՍԱՀԻԳՂԵԱ ՔԵԳԵԹ ԵԱԶԱՐԿ ԵՈՒՆ